

Giacomo Puccini

MADAMA BUTTERFLY

Hudba: **Giacomo Puccini**

Libreto: **Luigi Illica, Giuseppe Giacosa**

INSCENAČNÍ TÝM

Hudební nastudování, dirigent	PAOLO GATTO
Režie	KATEŘINA DUŠKOVÁ
Scénografie	PAVEL KODEDA
Kostýmy	ROMAN ŠOLC
Sbormistr	LUKÁŠ KOZUBÍK
Dramaturgie	LENKA DANDOVÁ
Dramaturgická spolupráce	VOJTĚCH BABKA
Pohybová spolupráce	ALEXEY YURAKOV
Hudební příprava a korepetice	MAXIM BIRIUCOV
Asistent režie	ŠÁRKA BRODACZOVÁ
Asistent dirigenta	ANNA NOVOTNÁ PEŠKOVÁ
Inspice	MARIAN MIČJAR
Nápověda	ALENA MIRJAM REŽNÁ
Foto	DANIEL DANČEVSKÝ

Šaldovo divadlo

Premiéry 10. a 12. března 2023

OSOBY A OBSAZENÍ

Cio-Cio-San	JANA ŠREJMA KAČÍRKOVÁ / LÍVIA OBRUČNÍK VÉNOSOVÁ
Pinkerton	ALEŠ BRISCEIN / PAOLO LARDIZZONE
Sharpless	JIŘÍ BRÜCKLER / PAVOL KUBÁŇ
Suzuki	ALŽBĚTA VOMÁČKOVÁ / PETRA VONDROVÁ
Goro	SERGEY KOSTOV / JOSEF MORAVEC
Bonzo	IEVGENII GUNKO / ANDREJ KHARLAMOV
Yamadori	DANIEL KFELÍŘ / MICHAL MARHOLD
Kate	STANISLAVA KOZUBÍKOVÁ
Komisař	HYNEK GRANIA
Matrikář	JAROSLAV RAINER
Yakuside	JAKUB MAKAROVICH / JIŘÍ BARTOLOMĚJ STURZ
Matka	JANA POKORNÁ
Teta	JAROSLAVA SCHILLEROVÁ
Sestřenice	ZUZANA MAXOVÁ PECOVÁ
Sluha	LIBOR HLAVIČKA
Kuchař	RICHARD TŮMA
Pinkertonovi kumpáni	ALEŠ BARTOŠ, NAZARII FEDYTNYK, MARTIN LUKEŠ, MARIAN MIČJAR, TOMÁŠ PŘIKRYL, JOSEF ŠIMEK
Taneční pár	MARIA GORNALOVA, ALEXEY YURAKOV
Účinkuje	ORCHESTR A SBOR DFXŠ

TISKOVÁ ZPRÁVA, v Liberci 7. 3. 2023

MADAMA BUTTERFLY

Tragický příběh z japonského prostředí o zklamání a nenaplněné touze.

Soubor opery Divadla F. X. Šaldy nastudoval a v premiérách 10. a 12. března uvede operní skvost *Madama Butterfly*. Opera patří k nejvýraznějším a nejznámějším, které italský skladatel Giacomo Puccini zkomponoval. Zaujímá sedmé místo v žebříčku nejuváděnějších operních děl a tragický příběh již od roku 1904 dojímal miliony lidí po celém světě. V komorním příběhu s překvapivě jednoduchou zápletkou vsadil Puccini na psychologii postav, které hudebně rozkrývá do nejmenších detailů. Existuje jen málo dalších jevištních děl jakéhokoli druhu, která jsou tak přesvědčivá jako právě *Madama Butterfly*.

Pod hudebním nastudováním je podepsán významný a vyhledávaný italský dirigent **Paolo Gatto**, který je považován za jednoho z předních odborníků na Pucciniho tvorbu. „*Madama Butterfly* zaujímá v mém profesním životě velmi významné místo a patří mezi mé nejoblíbenější opery,“ prozrazuje dirigent. „Puccini obdivuhodně pracoval s leitmotivy, jejichž pomocí hudebně ztvárnil nejen jednotlivé postavy, ale vykreslil dokonce i jejich emoce. Dílo je neuvěřitelně detailně propracováno a je jakousi Pucciniho intimní introspekci. Nastudovat dílo, jakým je *Madama Butterfly*, je práce velmi komplexní. Při zkouškách kladu největší důraz především na skvělý zvuk a hlavní je, abychom na něm orchestr, sólisté, sbor i já pracovali společně. Ačkoli mám hlubokou představu a pevnou koncepci, jak chci, aby dílo znělo, přesto třeba frázování nebo různé zvukové efekty často, a rád, přizpůsobuji ansámblu, který mám před sebou. Puccini nám v podobě *Madama Butterfly* zanechal geniální dílo, ke kterému je potřeba přistupovat s pokorou, ale současně s obrovskou vůlí a snahou interpretovat, jak nejlépe je možné, to, co skladatel do partitury napsal, což je na tom právě to nejtěžší! Cítím, že s libereckým operním souborem se nám taková spolupráce velmi dařila, a já se z ní upřímně těším. Všichni ze sebe vydali maximum, aby splnili má přání a mé představy a abychom se všichni společně přiblížili ideálu, se kterým by i maestro Puccini byl spokojen.“

Režie se zhostila zkušená činoherní režisérka **Kateřina Dušková**, která s operním souborem DFXŠ v minulosti úspěšně spolupracovala v inscenacích jako *Jakobín* nebo *Legenda z Mlžných hor*. „*Tolik překrásné hudby plné citu a lásky, a proti tomu tak strašný a surový příběh patnáctileté dívky a amerického vojáka,*“ přibližuje svůj pohled režisérka. „*Když zavřu oči, slyším v Pucciniho hudbě pohádku o dokonalé lásce, slyším spojování dvou duší a těl navěky a jen tu a tam a zcela nenápadně zazní ostří hrotu, kterým sběratelé připichují pestrobarevné motýlky ke kartonové desce. A pak ty oči otevřu a slyším a vidím realitu. Vidím matku, která se vzdává svého*

dítěte pro jeho dobro. Vidím ženu, které bolesti puká srdce, vidím to, co vidět nechci. A pak s údivem hledím na sílu ducha, kterou nezlomí ani smrt. Je to příběh křehký jako domeček pro panenky vyrobený z papíru, je to příběh silný jako tisícovka papírových jeřábů, která vám splní přání, je to příběh naděje, která je v každém zrození. Je to příběh cti a hrdosti, zbabělosti, bezohledného plundrování. Je to příběh nenaplněných očekávání a touhy, příběh síly lásky až za hrob, příběh každé z nás, která potkala a ztratila lásku.“

Scénografie se ujal **Pavel Kodeda**, který přibližuje vizuální stránku inscenace: „Koncepce scénografie koreluje s dramaturgickým výkladem hlavní postavy Cio-Cio-San jako dívky, která uvěřila dívčím snům a stala se obětí ztištěných lží lehkovážných mužů. Posuvná průsvitná paravánová stěna dělí prostor na japonské „uvnitř a vně“. Úplné uzavření vůči vnějšímu světu, z něhož má přijít (vrátit se) láska, zajišťuje velká prospektová stěna představující list papíru neposkládaného, nebo rozloženého, origami srdce – možná neodeslaný milostný dopis? Tvarosloví nábytku, ačkoli zpracovaného jako velké skládačky origami, vychází spíše z tradičních evropských forem a představuje tak zhmotnění snu o slibovaném životě s americkým manželem. Prostor pak doplňují další, záměrně romanticko-infantilní origami symbolizující dívčí svět a pomíjivost či křehkost hrdinčiných představ konfrontovaných se surovou, osudovou realitou.“

Roman Šolc byl osloven, aby pro libereckou *Madama Butterfly* vytvořil kostýmy. „Snažil jsem se jít cestou, která by na první pohled nepůsobila, že jsme v Japonsku, ale současně aby příběh, scéna i kostýmy byly uceleným konceptem výtvarného názoru,“ říká kostýmní výtvarník. „Chtěl jsem, aby výtvarno korespondovalo s hudbou, stejně tak jsem ale hned od počátku věděl, že bych nerad replikoval japonská kimona, bílé obličejové a výrazné červené rty. Myslím, že se mi podařilo najít jakousi lehkou stylizaci, která voní Japonskem a je zároveň nenásilná. S celkovým konceptem souvisí také citlivé pojetí make-upu, které není přehnané. Kostýmy jsou laděné do odstínů šedé a látky na ně jsme si nechali dovézt z Itálie.“

Příběh se odehrává na přelomu 20. století v japonském přístavním městě Nagasaki. Důstojník amerického loďstva B. F. Pinkerton se z rozmaru ožení s mladičkou gejšou Cio-Cio-San přezdívanou Butterfly, která ale sňatek bere vážně. Pinkerton se vrací zpět do Ameriky, zatímco Butterfly čeká na jeho návrat. Po tři roky každý den vyhlíží jeho loď. A není sama – porodila syna. Pinkerton se nakonec skutečně vrací, ale připlouvá i se svou americkou manželkou. Jsou rozhodnutí dítě odvést a vychovat ho v Americe. Butterfly se pokorně podřizuje a vzdává se svého syna. Své neštěstí ovšem neunes a umírá.

Premiéry proběhnou 10. a 12. března 2023 v Šaldově divadle.

Autorkou textu je Lenka Dandová.

GIACOMO PUCCINI

MADAMA BUTTERFLY

hudební nastudování | Paolo Gatto

režie | Kateřina Dušková

premiéry 10. a 12. 3. 2023 | Šaldovo divadlo

Foto vizuálu Radek Drbohlav.

Kontakt pro média:

Ing. Eleonora Kočí – vedoucí marketingu

DIVADLO F. X. ŠALDY LIBEREC, Zhořelecká 344/5, 460 01 Liberec 1

tel.: +420 487 377 340

mobil: +420 777 102 614

email: koci@saldovo-divadlo.cz